

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

V. De voti, irritatione, commutatione, dispe[n]satione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

84 *Moralis Theologiae Tract. I. Leges,*
est tale, qualis est actus: de re indifferenti vel citra consilium
veniale tantum est.

34. *Quale crimen est voti fractio?* Intrinsecè mala est, &
quædam infidelitas, siue commissionis peccatum sit, siue
omissionis: vna specie transgressio est, etiam si materia diuer-
sa specie sit. Si materia præcepta sit, vt castitatis, duplex erit
in fractione malitia. Ex suo genere voti violatio grauis est
leuis ex leui materia, siue hæc totalis sit, siue partialis. Ex
partialibus omissionibus grauis materia potest integrari: se-
cus si diebus singulis obligatio extinguitur. *Est ne peccatum*
de voto pœnitere? Et quidem mortale si efficaciter pœni-
teat; si ineffaciter veniale tantum.

CAPVT VI.

De Voti Irritatione, Dispensatione, & Commutatione.

§. I.
Irritatio
voti.

35. *Quidnam & quotuplex Irritatio?* Est ablatio voti
per actum liberum eius, à quo pendet. Duplex est,
& ex parte materia, quæ sit in alterius potestate; & ex per-
sona, quæ sit alteri subiecta, vt impubes patri, religiosus
Prælato.

36. *Num ex parte materia vota possint irritari & ex par-
te persona?* Verum ex parte materia omnia vota possunt irri-
tari fidelium, excepto Papa: non ex parte personæ.

37. *Quisnam huiusmodi ex parte materia vota valet irri-
tare?* Papa omnia vota fidelium, Episcopus suorum subdito-
rum, domini realia seruorum vota, non personalia, nisi sint
in ipsorum præiudicium. Pater vota puberis ex parte ma-
teria, impuberis autem omnia potest, etiam si quando irritat,
pubes sit, semel autem irritata non reuiuiscunt. Coniuges,
directè non irritant, sed ex materia, ea, quæ coniugij vsui
præiudicare queunt, vel gubernationi in vxoribus: quod
etiam extenditur ad vota ante matrimonium emissa. Prælati
tam indirectè quàm directè subditorum Regularium vota
irritare possunt, excepto voto ad arctiorem Religionem
transcundi. *Si superior confirmarit emissum à subdito votum?*
Inferior Prælatus non irritat: à se tamen confirmatum idem
irritare potest.

38. *Causa ad irritationem voti requiritur?* Non quidem
ad valorem, sed ad iustitiam requiritur causa.

39. *Alius*

Examen IV. De Voto circa Mandat. 85

39. *Alius modus soluendi vota est dispensatio: quidnam hæc?*
Relatio quædam iuris est ab habente legitimam potestatem. In Papa ordinaria potestas dispensandi est respectu omnium, Episcopi etiam eandem habent respectu subditorum, si reser- uata excipias. Quilibet autem in particulari à suo superiori dispensatur, Papa verò vel à se ipso, vel à suo Confessario, cui hanc potestatem ille commiserit. Delegari etiam hæc facul- tas potest habilibus personis, quales Clerici sunt.

40. *Qui possunt in votis dispensare, si ea iurata sunt, di-
spensant?* Probabile, quod dispensare possunt: probabilius cum Filliucio affirmo, quod non possunt in votis iuratis di-
spensare.

41. *Extenditur ne hæc potestas ad vota in incommodum ter-
tij?* Ita quidem, modò acceptata non sint: tunc enim etiam tertij consensus requiretur.

42. *Causa ne ad dispensandum requiritur?* Maximè. Illas præcipuè causas assigno, indiscretum vouendi modum; ma-
teriam, quæ ruinæ sit spiritualis occasio; personæ conditio-
nem, vt si maius spirituale bonum vouentis impediatur; muta-
tionem materiæ, quoad difficultatis, vel incommoditatis ma-
gnitudinem; necessitatem vel vtilitatem ad publicum perti-
nentem bonum; denique si consideratis omnibus, ita prudens
arbitretur.

43. *Quenam sunt Papa vota reseruata?* Quinque tantum, Religionis, Castitatis, Ierosolymitanum, Romanum & Com-
postellanum votum. Hinc assero neque Clericatus in factis, nec Paupertatis, aut Obedientiæ extra Religionem, nec tem-
poralis castitatis vota reseruata esse: nec ex intentione vouen-
tis fieri reseruata. Quæ autem reseruata assignauimus, haud com-
mutari possunt. Conditionalia, ante conditionem impletam, reseruata non sunt: sunt autem post eam impletam. Pœnalia item ante commissam culpam, reseruata non habentur: ea admissa, censentur esse reseruata. Disiunctiua, re integra re-
seruata non sunt, nisi vtraque pars reseruata sit. *Potest ne Epi-
scopus in reseruata vota?* Potest quidem vel ex delegatione, vel in dubio de valore reseruati, siue dubium sit iuris, siue facti. Dispensat etiam in graui periculo transgressionis, cum alioqui magna difficultas sit ad Papam recurrenti. *Requiri-
tur ne intentio in dispensante?* Ita quidem, eaque sufficientibus signis expressa.

S. 3. 3

44. *Vltimus modus tollendi vota est commutatio: quidnam Commu-
tatio?* Substitutio quædam est operis alterius loco promissi tatio per votum, eodem vinculo manente. Triplex quidem, in voti.
F 3 melius,

melius, in æquale, & in minus. Est & commutatio quædam, quæ Redemptio appellatur; est illa substitutio pecuniæ, vel rei pecunia æstimabilis loco rei voto promissæ.

45. *Quidnam requiritur ad commutationem?* Si fiat in æquale, requiritur potestas, non si fiat in melius euidenter; in minus autem commutatio non fit, sed dispensatio.

46. *Num causa requiritur ad commutationem?* Tantum cum fit in æquale, nam in melius absque causa fieri potest.

47. *Quomòmodo vota commutantur?* Reale commutari potest in personale, cum præsertim ex paupertate causa oritur commutandi. Personale redimi potest, si facultas sit, in minus, in alia opera commutari. Mixtum, vt peregrinatio, in alia similiter opera pietatis.

48. *Cum commutatio facta est, fitne reditus ad prius votum?* Minimè, si in melius commutatio facta, secus si in æquale, aut in minus.

49. *Facta commutatione extinguitur ne votum?* Ita planè, si ritè facta sit, nec reuiuiscit commutati obligatio voti; etiam si per impotentiam melius opus, in quod commutatum est, fieri non possit. Probabilius quidem censeo, commutato referuato, non manere referuatum id, in quod commutatum est. In pœnalibus pœna incurfa etiam commutari potest.

50. *Quæsiam commutans vota qualitatibus præditus esse debet? Quæ requiruntur in rescripto, scilicet, vt sit Confessor, Doctor decretorum, aut Magister in Theologia, & approbatus. Plura inferiùs.*

C A P V T VII.

Praxis circa tradita in materia de voto ex Societatis IESV schola.

§. I. *De essentia voti.* 51. **D**ixisti, votum esse voluntariam promissionem. *Requiri, an vota ab infantibus emissa valida sint?* Minimè, quia carent discursu necessario ad voluntariam promissionem. Dubium est de deliberatione perfecta propter aliquam ex morbo animi perturbationem: obligat ne votum? docet Suar. *Suar. de Regul. tom. 2. lib. 4. cap. 6. num. 10.* obligare; quia raro contingit in his casibus, deliberationem esse imperfectam.

52. *Dabito, an votum emiserim: teneor ne?* Afferuit Vasquez